

BILTEN 91

ZDRUŽENJE VOJNIH INVALIDOV 91

Številka 4

leto 2014

IZ VSEBINE

stran 2
**Poslanica
predsednika**

stran 3-5
**Oris našega
združenja**

stran 6-8
**Poročilo o delu
za leto 2013**

stran 9
Aktivnosti v Mariboru

stran 10
**Posebni socialni
programi**

stran 11
Srečanje 2013

stran 12-13
Aktivnosti v slikah

stran 14
Rekreacija in šport

stran 15-17
**Program dela v
letu 2014**

stran 18-20
Razstava v Pekrah

stran 21
Razna obvestila

stran 22
Vloga za članstvo

stran 23
Koledar aktivnosti

**SPOMENIK PADLIM V AGRESIJI 1991
SLOVENJ GRADEC – PARK HEROJEV**

Spoštovani člani in članice!

S ponosom vas vabim k branju četrte številke Biltena 91, glasila Združenja vojnih invalidov 91, ki predstavlja delo našega združenja.

V minulem letu smo preživeli mnoge dogodke, ki jih ne bomo pozabili, saj smo si ob vsem nepredvidenem zaželeli veliko boljših, spodbudnih novic. Vse afere, ki se dan za dnem odkrivajo, si res zaslužijo temeljite raziskave in odločne ukrepe. Združenje 91 si prizadeva v svojih izjavah in komentarjih odkrito pokazati, kako vsi Slovenci občutimo, iz dneva v dan, vse nazadovanje v celotni družbi. Želja je da se negativnim trendom poslovanja vendarle najde tudi tisto pošteno, zdravo in napredno reševanje gospodarskih vprašanj, ki nas lahko popelje nekoliko ven iz krize, kar že težko pričakujejo mnogi državljani. Široka humanitarnost že čuti svojo nemoč ob reševanju prevelikih socialnih problemov, za katere bi morala prvenstveno skrbeti država.

V Združenju 91 tudi v letošnjem letu nadaljujemo z izvajanjem zadanih ciljev. Kljub skromnim sredstvom s katerimi razpolagamo bomo tudi letos pomagali našim članom. Več informacij si lahko preberete v tem Biltenu 91.

Vsem članom in članicam Združenja 91 želim veliko zadovoljstva ob prebiranju glasila.

Redni člani Združenja 91 boste z biltenom prejeli tudi položnico za članarino. Višina je ostala nespremenjena, zato smo prepričani, da boste s plačilom članarine potrdili pripadnost naši organizaciji in s tem tudi simbolno pomagali. Novost pri plačevanju članarine je v tem, da tisti člani, ki živijo v skupnem gospodinjstvu, lahko plačajo le polovični znesek, to je 5,00 EUR na člana, na primer: mati vdova plača 10,00 EUR, ostali družinski člani pa po 5,00 EUR. Podobno velja tudi za partnerja vojnega invalida, ki nima statusa, redni član plača 10,00 EUR, partner pa 5,00 EUR. Višina članarine je sicer 10,00 EUR, vendar na položnici to ni navedeno, zato prepuščamo vam, da se odločite za ta znesek, lahko pa vpišete tudi višji znesek.

Predsednik Združenja 91
Franc Širovnik

Srečanje ranjenih in svojcev umrlih leta 1991 pri Predsedniku republike Borutu Pahorju, v Ljubljani, junija 2013

PREDSTAVITEV ZDRUŽENJA VOJNIH INVALIDOV 91 ZGODOVINA IN PROGRAMSKE SMERNICE

Spoštovani vojni invalidi, civilni invalidi vojne, spoštovani svojci padlih in umrlih v osamosvojitveni vojni, spoštovani podporniki Združenja 91!

Z orisom v Biltenu 91 želimo našim članom, upravičencem po zakonodaji o vojnih invalidih in zainteresirani javnosti prikazati kratko pot našega združenja od ustanovitve do danes in programske usmeritve za delo v prihodnje!

Ustanovitelji vemo, da so prve stopinje najtežje. Še težje je takšno početje v težkih gospodarskih časih in časih, ko je pripravljenost prisluhniti in razumeti drugega majhna. To so v tem času najbolj občutili člani organov našega združenja, ki so bili v večini tudi ustanovni člani.

19. junija 2007 je bila v Kranju ustanovna skupščina združenja. Na tem zboru so se zbrali Jože Romšak, Jože Šrok, Franc Širovnik, Irena Petrič in Boris Fras. Za prvega predsednika so izvolili Jožeta Romška iz Podljubelja pri Trziču. Dogovorjeno je bilo, da bo sedež Združenja 91 v Kranju, od koder je bil doma pobudnik ustanovitve in prvi predsednik. Združenje je bilo kot društvo registrirano 4. julija 2007 pri Upravni enoti Kranj.

Cilj novega združenja vojnih invalidov je v enem društvu povezati vse vojne invalide, civilne invalide vojne ter družinske člane padlih ali umrlih iz osamosvojitvenih dogodkov leta 1991 z območja celotne Slovenije. Takšen sklep se je izoblikoval ob enem od vsakoletnih sprejemov za svojce padlih in vojne invalide pri predsedniku države potem, ko se tudi po več kot petnajstih letih posamezna pereča vprašanja s strani države še vedno niso ustrezno uredila. Država v vsem tem času iz tega kroga ni imela ustreznega sogovornika. Iz tega razloga se je izoblikovala ideja o tem, da bi v novo združenje povezali vse skupine iz osamosvojitvene vojne, ki so jim bile po sprejeti zakonodaji zagotovljene pravice po Zakonu o vojnih invalidih (Zvoj1 - Ur. L. RS št. 63/95) in po Zakonu o posebnih pravicah žrtev v vojni za Slovenijo 1991 (ZPPZV91 - Ur. L. RS št. 49/97). Cilj novega združenja je bil ustvariti prostor, kjer bi se usklajevala odprta vprašanja in oblikovala stališča za dialog z ustreznimi državnimi organi; v prvi vrsti z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ) in drugimi resornimi ministrstvi in prostor za urejanje statusa teh skupin znotraj veteranskih združenj iz tega obdobja. Da bi lahko v združenju začeli z delom, je bila prva naloga vzpostavitev baze podatkov ter navezava stikov z vsemi, ki so jim bile pravice po teh zakonih priznane z odločbo MDDSZ.

Na podlagi opravljenih raziskav je bilo ugotovljeno, da je v tri kategorije vključenih skupaj 161 upravičencev z območja celotne države. Sedemindvetdeset je vojnih invalidov, trije so civilni invalidi vojne, enainšestdeset je družinskih upravičencev oziroma staršev, vdov in otrok po petinštirideset padlih ali umrlih v osamosvojitveni vojni. Dva od umrlih sta bila tujca.

Postopek registracije združenja za pridobitev statusa invalidske organizacije na državni ravni smo začeli leta 2009. Na MDDSZ je bil postopek zaključen v decembru 2010 z izdajo odločbe, da je Združenje vojnih invalidov 91 invalidska organizacija na državni ravni, registrirana pod zaporedno številko IO-033.

V času čakanja na izdajo odločbe so med Zvezo društev vojnih invalidov Slovenije in Združenjem vojnih invalidov 91 potekali dogovori o včlanitvi združenja v zvezo. V tej smeri so bili pripravljeni vsi akti in logotipi združenja, vendar se stvari niso odvile po pričakovanju. Na skupščini marca 2011 naša vloga s strani ZDVIS ni bila potrjena. Tako je iz neznanih razlogov združenje ostalo zunaj zveze. Po teh neljubih dogodkih je prišlo do zamenjave vodstva tako na čelu ZDVIS, kot tudi na čelu našega združenja. Po dolgih letih je z mesta predsednika ZDVIS odstopil Ivan Pivk. Z njegovim odhodom z vodilnega položaja zveze je naše združenje izgubilo iskrenega podpornika - ne pa razumevajočega sogovornika in prijatelja!

Z mesta predsednika združenja je odstopil tudi Jože Romšek, njegovo mesto pa je zasedel Franc Širovnik. Prišlo je do sprememb tudi v upravnem odboru združenja. Do leta 2015 so člani UO Franc Širovnik kot predsednik, Drago Koprčina kot podpredsednik, Marjan Mauko, Miran Ring in Darko Muc pa so člani. Za tajnika društva je bil imenovan dotedanji predsednik.

Po neuspelem poskusu vključitve v Zvezo društev vojnih invalidov Slovenije se je naše združenje našlo pred težavnim položajem in dilemo, v katero smer nadaljevati z delom. Poiskati smo morali novo pot. Že istega leta je bilo združenje sprejeto v Fundacijo (za financiranje) invalidskih in humanitarnih organizacij Republike Slovenije (FIHO). Leta 2012 smo bili deležni prvega, res le simboličnega financiranja. Prvo leto smo za potrebe tajnika združenja kupili računalnik. Leto kasneje je bilo združenju dodeljenih že toliko sredstev, da je lahko začelo z delovanjem in v skromni meri pristopilo k prvim začetkom reševanja socialne problematike. Iz posebnih virov smo od FIHO dobili sredstva za nakup še štirih prenosnih računalnikov za zagotavljanje čim cenejšega in čim bolj uspešnega delovanja upravnega odbora.

Leto 2014 bo za združenje ob načrtovanih prilivih boljše. Na voljo bo več sredstev za izvajanje programov integracije in izvedbo večjega obsega socialnih programov za invalide. Še naprej si bomo prizadevali za delovanje s čim nižjimi stroški.

Da so naše usmeritve prepoznane kot pozitivni pristopi k izvajanju invalidske in socialne politike, smo dobili potrditev leta 2012, ob izvolitvi podpredsednika Združenja 91, Draga Koprčine v Svet Fundacije invalidskih in humanitarnih organizacij RS. Leta 2013 je bil izvoljen še v Svet za invalide RS. S tema izvolitvama s strani Državnega zbora in številnimi drugimi dejavnostmi na lokalnih ravneh, se je Združenje vojnih invalidov 91 močno umestilo v okviru invalidskih organizacij, tako na državni, kot lokalnih ravneh.

Z modro usmeritvijo smo v združenju našli pot za zagotavljanje osnovnih sredstev za delovanje, zagotavljanje izvajanja osnovnih dejavnosti integracije našega članstva in izvajanje socialnih programov za vojne invalide.

Velika rezerva za zagotavljanje finančnih sredstev je pridobivanje sredstev na ravni lokalnih skupnosti. Za izvajanje tega dela bo potrebno marsikaj postoriti na organizacijski strukturi združenja in povečanju aktivnosti Upravnega odbora, še posebej pa celotnega članstva združenja. Le na ta način bomo lahko zagotovili razvoj združenja, kar bo še posebej pomembno ob zavedanju povečanih potreb s staranjem članstva združenja.

Ob doseženih rezultatih pa je treba opozoriti na pereče vprašanje v povezavi z ureditvijo financiranja za del članstva ki ga predstavljajo družinski upravičenci. Pojasniti je potrebno da so sredstva iz FIHO strogo namenska in se lahko uporabljajo le za izvajanje programov in delovanja vojnih invalidov. Zaradi tega združenje ne more in ne sme financirati programov za tisti del članstva, ki ga predstavljajo družinski upravičenci in pridruženi člani. V dosedanjem delu združenja smo pokrivali te stroške iz sredstev, ki smo jih za ta namen pridobili od lokalnih skupnosti in drugih donacij, del pa iz lastnih sredstev, ki imajo izvor v članarini.

Pri dosedanjem delu smo se srečevali predvsem z gmotnimi težavami šolajočih otrok padlih oziroma umrlih v osamosvojitveni vojni. V zadnjem času v združenju ugotavljamo povečane potrebe po pomoči za starejše družinske upravičence - starše padlih in vdove.

Za rešitev teh vprašanj vidimo v združenju priložnosti na več ravneh. Osnovno raven reševanja vidimo v usklajenem reševanju z ostalimi veteranskimi organizacijami - z Zvezo veteranov vojne za Slovenijo, Združenjem Sever in Zvezo društev vojnih invalidov Slovenije. Druga raven reševanja je zagotovitev dejavnejšega in predvsem bolj učinkovitega dialoga z resornimi ministrstvi, torej Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvom za obrambo in Ministrstvom za notranje zadeve. Tretjo raven bi predstavljalo učinkovitejše reševanje na osnovnem nivoju; torej na lokalnih ravneh predvsem z informativno dejavnostjo.

Naše združenje se je v reševanje teh vprašanj v letu 2013 aktivno vključilo. Udeležili smo se več sej delovnih teles Državnega sveta in Državnega zbora. V okviru razprav smo opozarjali na nesprejemljivo ureditev in na dolgo reševanje tega perečega vprašanja, saj je od vojne preteklo že dvaindvajset let. Pohvaliti se moramo, da so te aktivnosti pripeljale do ustrezne rešitve. Sprememba zakona bo potrjena na prvi prihodnji seji parlamenta v letu 2014. S tem bo po dolgih letih kljub številnim oviram dosežena večja stopnja socialne varnosti za malo število vdov po padlih ali umrlih v osamosvojitveni vojni.

Dodatno težavo pri reševanju problematike družinskih upravičencev v okviru Združenja 91 predstavlja majhna vključenost te skupine v delo združenja, pa tudi neodzivnost na številna vabila združenja k sodelovanju. Kakšen razlog za tako stanje je zagotovo tudi na strani združenja. Svoj prispevek k rešitvi neustrezne organiziranosti družinskih upravičencev bodo morala prispevati tudi ostala veteranska združenja.

Vodstvo Združenja vojnih invalidov 91 bo v tej smeri delovalo najprej na ureditvi statusa veteranskega združenja. Člani združenja smo veterani in vojni invalidi vojne za osamosvojitve Slovenije. Bili smo pripadniki Teritorialne obrambe in enot Milice. Člani združenja so tudi starši, vdove in otroci padlih ali umrlih v vojni leta 1991. Kdo lahko takšnemu združenju odreče naziv veteranskega združenja? Vodstvo mora za Združenje 91 sprožiti tudi postopek za pridobitev statusa društva z javnim značajem na državni ravni. Z ureditvijo teh dveh vprašanj bo združenju 91 omogočen tudi dostop do proračunskih sredstev države.

Do marčevskega Zbora Združenja 91 je ostalo malo časa. Pa vendar dovolj, da se do tega časa na strani vseh, ki jim izvirajo pravice po veljavni zakonodaji o vojnih invalidih uskladijo stališča, pobude in predlogi za razširitev ali delno zamenjavo članov upravnega odbora do nove volilne skupščine v letu 2015. Na vsak način je potrebno najprej zagotoviti večje število včlanjenih upravičencev in zastopanost v organih združenja.

Želim, da bi prejemniki glasila Bilten 91 to branje spodbudilo k razmisleku o stvareh, na katere smo opozorili.

Drago Koprčina, podpredsednik Združenja 91

Franc Širovnik s Ptuja, od leta 2012 predsednik Združenja vojnih invalidov 91

Jože Romšak, prvi predsednik združenja, od leta 2012 tajnik Združenja vojnih invalidov 91

Slika z Občnega zbora Združenja 91 v Lescah

Terezija in Jožef Moljk, starša umrlega pripadnika TO Miroslava Moljka, doma z Rovtarskih Žibrš pri Logatcu

POSLOVNO POROČILO O DELU ZDRUŽENJA VOJNIH INVALIDOV 91 ZA LETO 2013

1. UVOD

Združenje vojnih invalidov 91 (Združenje 91) je bilo ustanovljeno leta 2007 v Kranju. Združenje 91 je registrirano pri UE Kranj, na podlagi odločbe MDDSZ imamo priznan status invalidske organizacije, ki deluje na državni ravni. Združenje vodi predsednik Franc Širovnik, pomembne sklepe pa sprejema pet članski Upravni odbor. Administrativno finančne zadeve vodi tajnik Jože Romšak. Za strokovno delo pri izvajanju posebnih socialnih programov skrbi dipl.soc. delavka Helena Govekar, višja svetovalka. Sedež Združenja 91 je v Kranju, Luznarjeva ulica 3 a, kjer pa imamo le svoj poštni predal. Združenje 91 nima svoje pisarne, zato vse aktivnosti izvajamo individualno, administrativne posle pa tajnik izvaja na svojem domu. Vsi člani organov združenja delujejo v celoti prostovoljno in brez plačila.

Po Zakonu o vojnih invalidih ima priznan status vojnega invalida 91 100 upravičencev, priznani status družinskega člana pa ima 61 svojcev, skupaj 161 upravičencev. V Združenje 91 je trenutno včlanjenih 74 upravičencev. Imamo svojo spletno stran www.zdruzenje91.si, preko katere redno informiramo svoje člane in zainteresirano javnost.

2. IZVAJANJE POSEBNIH SOCIALNIH PROGRAMOV

V letu 2013 je Združenju 91 izvajalo posebne socialne programe, ki vojnim invalidom omogočajo bolj aktivno in neodvisno življenje in sicer:

a) Pomoč vojnim invalidom 91 v socialni in psihični stiski, ali ob daljši brezposelnosti:

- sklop: socialna in psihična pomoč

S tem programom smo socialno ogroženim članom pomagali z namenskim sofinanciranjem življenjskih dobrin ali tehničnih pripomočkov. Na ta način smo pomagali 4 vojnim invalidom in 3 družinskim članom.

- sklop: integracija vojnih invalidov 91

s ciljem druženja in integracije ter ohranjanja socialnih stikov, smo našim članom omogočili naslednje aktivnosti:

- srečanje članov Združenja 91 v Slovenj Gradcu,
- svečanost na Osankarici na Pohorju,
- svečanost ob 68 letnici osvoboditve taborišča Mauthausen na Ljubelju,
- odkritje spominske plošče osamosvojiteljem na MP Ljubelj,
- proslava ob dnevu državnosti, več lokacij,
- proslava ob dnevu samostojnosti in enotnosti, več lokacij,
- svečanost ob dnevu združenja Sever v Mislinji,
- svečanost ob 15. Obletnici Fundacije FIHO na Brdu pri Kranju,
- sprejem pri predsedniku RS ob svetovnem dnevu invalidov v Ljubljani,
- sprejem pri predsedniku RS za ranjene in svojce žrtev agresije 91 v Ljubljani,
- sodelovanje pri postavitvi razstave o Pekrskih dogodkov v Mariboru
- komemoracije ob obeležjih žrtev agresije 91, več lokacij,

Skupaj se je vseh srečanj in prireditev udeležilo 45 članov združenja.

a) Individualna rekreacija in športne igre vojnih invalidov 91

- športno srečanje članov Združenja 91 v Mariboru,
- enodnevno kolesarjenje po štajerski,
- kopanje z vodenno telovadbo v termah Maribor, Ptuj, Ravne in Čatež,
- individualni planinski pohodi na več lokacij.

Skupaj je bilo v ta program vključenih 17 članov združenja.

b) informativna dejavnost vojnih invalidov 91

- posodobili smo spletno stran s sodobno platformo in zamenjali gostitelja,
- izdali smo Bilten 91 št. 3,
- preko spletne strani www.zdruzenje91.si smo tekoče informirali svoje člane in druge upravičence, ter zainteresirano javnost.

V ta program so bili vključeni vsi upravičenci združenja (160).

V izvajanje posebnih socialnih programov je bilo skupaj vključenih 69 članov, Bilten91 pa so prejeli vsi upravičenci in sorodne veteranske organizacije.

3) DELOVANJE ZDRUŽENJA 91:

Poleg zgoraj navedenih aktivnosti smo v Združenju 91 v letu 2013 izvajali še druge redne dejavnosti in sicer:

- Izvedli smo štiri redne in dve dopisni seji UO Združenja 91,
- Izvedli smo redni Zbor članov Združenja 91 v Slovenskih Konjicah,
- Poslali smo vloge na javne razpise občin MO Maribor in Murska Sobota,
- Udeleževali smo se sestankov in prireditev sorodnih veteranskih organizacij,
- Udeležili smo se posveta na FIHO v Ljubljani,
- Udeležili smo se seminarja za urejanje spletnih strani v Trzinu,
- Aktivno smo sodelovali s protokolom RS pri organizaciji sprejema žrtev 91,
- Nabavili smo štiri prenosne računalnike za člane UO,
- Nabavili smo spominske kape za udeležence srečanja in
- Nabavili smo letne koledarje za organe združenja.

V letu 2013 smo imeli v Združenju 91 redni nadzor s strani Fundacije FIHO. Uradnega zapisnika še nismo prejeli, bistvenih nepravilnosti pri poslovanju v letu 2012 pa ni bilo ugotovljenih.

3. FINANČNO POROČILO ZA LETO 2013

V Združenju 91 sami vodimo enostavno knjigovodstvo z uporabo kontnega okvirja za društva in invalidske organizacije ter register osnovnih sredstev. Letno poročilo o bilanci stanja in izkazu poslovnega izida nam izdela Računovodski servis iz Trzinu.

V letu 2013 smo prejeli finančna sredstva iz naslednjih virov:

- Fundacije FIHO,
- Mestne občine Maribor, Občine Hoče Slivnica in Občine Starše,
- Članarine in prostovoljni prispevki članov,
- iz lastnih sredstev (prenos sredstev iz 2012).

VIRI PRIHODKOV V 2013	PRIHODKI
Fundacija FIHO odobrena sredstva za 2013	10.488,69
Javni razpisi občin	900,00
Članarina in prispevki članov	525,00
Lastna dejavnost – prenos iz 2012	1.915,05
Obresti, drugo	2,08
SKUPAJ	13.830,82

PORABA SREDSTEV V 2013	ODHODKI
Posebni socialni programi	6.011,31
Operativni stroški	1.160,15
Stroški dela (honorarji, nagrade)	0,00
Stroški delovanja organov združenja	1.348,48
Naložbe, investicijsko vzdrževanje	3.312,60
SKUPAJ	11.832,54
RAZLIKA PRIHODKI / ODHODKI (prenos v 2014)	1.998,28

4. OCENA USPEŠNOSTI IN EVALVACIJA

Združenje 91 je v svojem programu dela in finančnem načrtu za leto 2013 realno predvidelo obseg in stroške delovanja in izvajanja posebnih socialnih programov, zato smo v celoti porabili dobljena finančna sredstva za planirane namene. Razmerje namenske porabe sredstev:

- posebni socialni programi – **50,08 %**,
- delovanje društva – **21,20%**,
- naložbe, vzdrževanje – **27,99 %**,
- Brez sredstev za naložbe: programi **70,77 %**, delovanje **29,45 %**.

V letu 2013 je odstotek porabe sredstev za naložbe nekoliko viški zato, ker smo planirali nabavo prenosnih računalnikov za člane UO, ki živijo na različnih lokacijah Slovenije in bomo z video konferencami bistveno zmanjšali stroške delovanja.

5. ZAKLJUČEK

Združenje se ne ukvarja s pridobitno dejavnostjo. Nadzorni odbor Združenja 91 je tekom leta večkrat sodeloval pri izvajanju programa in pregledu porabe financ, konec leta je pregledal celotno finančno poslovanje Združenja. Vsa finančna sredstva smo porabili v skladu s predpisi in navodili financerjev, za kar imamo pokritje v pregledni finančni in knjigovodski evidenci. Vsi zneski vpisani v preglednicah tega poročila, so realni in se v celoti ujemajo z dokumentacijo o finančnem poslovanju Združenje 91 in stanjem na našem TRR. Ostanek finančnih sredstev v višini 1.998,28 EUR smo prenesli v naslednje leto in jih bomo porabili za redno dejavnost združenja.

Poslovno poročilo Združenje 91 je obravnaval UO in NO ter Zbor članov dne 13.2.2013, objavljeno pa je bilo tudi v internem glasilu BILTEN 91 št. 4.

Poročilo je pripravil: tajnik Jože Romšak.

V Kranju, 20.1.2014

Predsednik Združenja 91
Franc Širovnik

NE POZABIMO, ŽIVLJENJA ZA DOMOVINO SMO DALI TUDI LETA 1991.

Na mariborskem koncu smo si člani Združenja 91 v letu 2013 zadali nalogo, da z našim delom prispevamo k ohranjanju vrednot osamosvojitvene vojne, ki vse prehitro tonejo v pozabo ali pa se jim ne namenja ustrezne pozornosti. S poskusom animacije županov na širšem območju Maribora smo poskusili z zbiranjem minimalnih sredstev, s katerimi bi reševali najbolj pereče socialne stiske vojnih invalidov, civilnih invalidov vojne in družinskih upravičencih po padlih ali umrlih v dogodkih leta 91. Pri tem poskusu moramo priznati, da razen nekaj svetlih izjem, nismo imeli veliko uspeha. To je bil slab začetek, v tem letu moramo biti pri tem uspešnejši.

Kot smo že zapisali v enem od prispevkov na začetku tega Biltena, smo večji del teh sredstev namenili za reševanje socialnih stisk naših članov, ki so družinski upravičenci, le manjši del pa za pomoč vojnim invalidom. Sredstva iz posamezne občine so bila namenjena, v naprej določenem razmerju, članom, ki so doma v občini, kjer so bila sredstva donirana.

V skladu z obvezo, ki smo jo dali našim morebitnim donatorjem, smo iz dela pridobljenih sredstev, namenjenim za delovanje, ob obletnici dogodkov iz novejše zgodovine aktivno obeležili – s pripravo razstav ali organizacijo svečanosti ob spominskih obeležjih na dogodke iz leta 1991.

Tako smo ob robu državne proslave pripravili, ki je bila organizirana od strani MO Maribor pri Učnem v Učnem centru Slovenske vojske v Pekrah člani Združenja 91 pripravili razstavo z naslovom »Maribor – majski dogodki leta 1991«. Razstava je bila pripravljena v obliki panojev in digitalni obliki tako, da jo bomo v letošnjem letu posredovali tudi osnovnim šolam na mariborskem koncu in portalom občin ter veteranskih združenj.

Vojni invalidi in svojci padlih ali umrlih smo te dogodke obeleževali tudi z organizacijo spominskih slovesnosti, položitvijo cvetja in sveč.

V Mariboru smo te dogodke obeležili ob majskih in junijskih dogodkih ter Dnevu spomina na mrtve pri spominski plošči v spomin na Josefa Šimčika, Roberta Hvalca in Borisa Adama ob Ljubljanski ulici.

Ob spominskem obeležju, na bivšem mejnem prehodu Holmec, smo se udeležili spomske slovesnosti ob obletnici junijskega spopada za mejni prehod, kjer sta padla Željko Ernoič in Bojan Štumberger. Po svečanem delu smo prisluhnili še spominom staršev padlega Željka Ernoiča, mame Božene in očeta Dragutina, ki sta člana našega združenja ter spominom poveljujočega miličnika v spopadu na Holmecu, Otokarja Praperja.

Vsako leto pred Dnevom spomina na mrtve predstavniki našega združenja položimo cvetje in prižgemo sveče tudi pri Spomeniku padlim v vojni za Slovenijo.

15. novembra smo člani Združenja 91 v okviru rednega jesenskega srečanja obiskali še Slovenj Gradec. Na območju Parka narodnih herojev je grobnica, kjer so posmrtni ostanki 34 domačinov, ki so padli ali umrli med NOB, doprsni kipi treh narodnih herojev iz istega časa in Spomenik padlim domačinom iz osamosvojitvene vojne leta 1991. Na njem so zapisana tri imena Slovenjgradčanov, ki so življenja izgubili 28. junija 1991 v vojni za osamosvojitve Slovenije. Zaradi tega smo se še posebej priklonili prav ob tem spomeniku. Na njem je zraven že prej zapisanih imen Željka Ernoiča in Bojana Štumbergerja vpisano tudi ime Vincenca Repnika.

Glede na splošno zelo hitro izgubo spomina v družbi na dogodke izpred dvaindvajsetih let, se v Združenju vojnih invalidov 91 čutimo odgovorni, da poskrbimo za to, da v zgodovini Slovencev spomin na žrtve iz osamosvojitvene vojne dobijo in ohranijo svoje, dogodka in žrtvi primerno mesto v zgodovini naroda. Prav zaradi elementarne pravice vsakega naroda, da ima spoštljiv odnos do svoje zgodovine, pričakujemo v prihodnje kljub težkim časom v državi veliko več razumevanja pri obravnavanju naših prošenj za pomoč.

Zapisal: Drago Koprčina

POSEBNI SOCIALNI PROGRAMI

V Združenju 91 izvajamo posebne socialne programe (PSP), ki so predpisani v Zakonu o invalidskih organizacijah in drugih predpisih financerjev. V letu 2014 bomo tako izvajali naslednje PSP:

a) POMOČ VOJNIM INVALIDOM 91 V SOCIALNI IN PSIHIČNI STISKI IN OHRANJANJE SOCIALNIH STIKOV

- Sklop 1: Socialna in psihična pomoč
- Sklop 2: Integracija in ohranjanje socialnih stikov

b) INDIVIDUALNA REKREACIJA IN ŠPORTNE IGRE VOJNIH INVALIDOV 91

c) POSEBNA INFORMATIVNA DEJAVNOST VOJNIH INVALIDOV

Kdo lahko koristi te programe?

PSP lahko koristijo vsi člani Združenja 91, vendar pod določenimi pogoji, ki jih zahteva posamezni financer. Tako lahko programe, ki so financirani iz sredstev FIHO koristijo izključno vojni invalidi. Programe, ki jih financirajo posamezne občine lahko koristijo vsi vojni invalidi in svojci umerlih, vendar le tisti, ki stalno prebivajo na območju občine, ki je prispevala sredstva. Združenje 91 mora dosledno upoštevati pravila pri namenski porabi sredstev, saj bi v primeru odstopanja o teh pravil, morali sredstva financerju vrniti!

Kako lahko koristimo posamezne programe?

Združenje 91 vsako leto izda interni **Bilten 91** v katerem so navedeni vsi potrebni podatki o programih, koledar aktivnosti v tekočem letu in druga navodila. Kadar posameznik zaide v težko socialno ekonomsko situacijo, bolezen, se mu pripeti naravna nesreča in podobno, lahko s pisno vlogo zaprosi Združenje 91, da mu pri tem pomaga. Upravni odbor obravnava vlogo in na podlagi meril o dodelitvi posebnih pomoči odloči o višini in obliki pomoči. Vsaka pomoč je strogo namenska, kar pomeni, da posameznik ne more dobiti sredstva v gotovini nakazana na njegov TRR, temveč se mu sofinancirajo določeni stroški ali nabava dobrin, tako, da se račun glasi na ime Združenja 91.

Ker Združenje 91 ne izvaja določenih PSP kot so Ohranjanje zdravja v zdraviliščih s terapijami, Izobraževanja vojni invalidov in prostovoljcev ali Pomoč in nega na domu, se vsakdo lahko za tako pomoč obrne tudi na matično Društvo vojni invalidov v kranju kjer prebiva. Tako društvo mora vlogo obravnavati in sprejeti sklep o pomoči, ne glede na to, ali je posameznik upravičenec redni član društva ali ne, pomembno je le, da ima priznan ustrezen status z odločbo UE. V Združenju 91 bomo skrbeli za to, da posameznik ne bo za enako obliko pomoči zaprosil v več organizacijah.

Do posebne pomoči so upravičeni vsi vojni invalidi, ki imajo priznan status z odločbo, kar lahko dokazujejo tudi s posebno modro izkaznico UE, ne glede na to ali so redni člani našega Združenja 91 ali ne! Seveda pa je zaželeno, da se upravičenci s priznanim statusom iz osamosvojitvene vojne 91, včlanijo v naše združenje, kje lažje uresničujemo svoje potrebe. Pri tem ni nobene omejitve, da je posameznik lahko istočasno član tudi drugih sorodnih organizacij. Pristopno izjavo za včlanitev v Združenje 91 lahko izpolnite in pošljete na naš naslov.

Vse informacije o naši dejavnosti in izvajanju programov si lahko ogledate na naši spletni strani www.zdruzenje91.si in se enostavno prijavite na posamezne aktivnosti preko našega e-naslava info@zdruzenje91.si, velja tudi za nečlane, vendar s statusom!

Vlogo za odobritev posebne pomoči lahko pošljete po redni pošti ali skenirano na naš elektronski naslov. Obrazec pa najdete na naši spletni strani.

SREČANJE ČLANOV ZDRUŽENJA V SLOVENJ GRADCU

Za tokratno tradicionalno srečanje članov združenja smo izbrali Slovenj Gradec. Verjetno ni potrebno posebej poudariti, da je bilo v tem kraju leta 1991 precej vroče, predvsem na območju Holmca. Ob našem prihodu nas je sprejel podžupan g. Peter Cesar, kateri nas je seznanil z delom občine, ki je lepo urejena in zanimiva, zato smo se tudi skupaj peš podali po mestu, popili kavico in se pogovorili o marsičem.

V Parku herojev v centru mesta smo ob spomenik padlim leta 1991 položili cvetje in prižgali sveče. Skupaj z nekaterimi svojci smo na kratko obudili spomin na dogodke konec junija 91, ko so izgubili življenje Željko Ernoič, Vincenc Repnik in Bojan Štumberger. V tej agresiji je bilo tudi več ranjenih pripadnikov takratne Milice in TO.

Srečanje smo nadaljevali v prijetni planinski koči pri Kotniku v Trobljah pri Slovenj Gradcu. V prijetnem druženju smo se pogovorili o vsem, kar nas je zanimalo, še posebej so se spomini vrnili nazaj v leto 1991. Med kosilom se nam je pridružil in nas pozdravil, predsednik Društva vojnih invalidov Slovenj Gradec g. Bojan Črnjak, s katerim smo poklepetali o tem in onem.

Srečanje in predvsem druženje je bilo prijetno in koristno, saj smo spoznali delček zgodovine dogodkov leta 1991, predvsem pa smo se spomnili na takratne žrtve.

Park herojev in spomenik
žrtvam 1991

V kmečkem turizmu Kotnik
V Trobljah

***Veteranski Veleslalom
na Golteh***

***Pogovor ob kavici...
Franc Širovnik,
Drago Koprčina in
Marjan Mauko***

***Udeleženci Zbora
članov v Slovenskih
Konjicah***

***Vsako leto dlegacija
združenja položi
cvetje in prižge sveče
ob spomeniku žrtev 91
na Žalah v Ljubljani***

***Odkritje spominske
plošče braniteljem na
MP Ljubelj - 2013***

***Iz proslave letališču
Jožeta Pučnika na
Brniku 2013***

ŠPORT IN REKREACIJA

V program dela za leto 2013 smo zapisali, da bomo s športnim in rekreacijskim udejstvovanjem skrbeli za svoje zdravje. Tako smo v mesecu septembru planirali kolesarjenje na območju Ptuja. Zaradi zasedenosti naših članov s področja Ptuja in zaradi prihajajočih dni trgateg, smo se odločili, da kolesarjenje izvedemo v mesecu septembru na območju Maribora. V ta namen smo določili traso, ki jo je predlagal naš član Drago Koprčina in je potekala ob reki Dravi in starem delu Maribora. Da pa kolesarjenje ne bi bilo preveč naporno in da kdo ne bi omagal, smo poskrbeli še za jedačo in pijačo.

Veselo razpoloženi smo se člani Združenja 91 zbrali na Limbuškem nabrežju pri čolnarni, kjer smo najprej servisirali sebe z manjšim prigrizkom in potrebno količino "goriva", nato pa poskrbeli še za kolesa. Nekaj članov se je nato podalo s kolesi pod vodstvom Draga Koprčine in Borisa Frasa na nekaj kilometrsko traso, drugi pa smo se sprehodili v okolici čolnarne in pripravili prostor za piknik. Nekatere naše članice so poskrbele tudi za polepšanje miz z rožicami, ki so jih nabrале na sprehodih. Veselo razpoloženje je dvignilo na višji nivo še sonce, ki se je počasi prikradlo na nebo. Ko so se kolesarji utrujeni in prepoteni od mukotrnega kolesarjenja vrnili v naš tabor, se je pričel vedrejši del našega druženja. Odvijati so se pričele posamezne igre v badmintonu in vožnji s kanuji po reki Dravi, druženje pa se je nadaljevalo vse do poznega popoldneva, ko smo se veseli razšli z obljubo, da se takega druženja udeležimo tudi naslednjič in ga še večkrat ponovimo, seveda, če bodo naše finance to dopuščale.

Priprave kolesarjev na štart

Počitek ob Dravi

PROGRAM DELA IN FINANČNI NAČRT ZA LETO 2014

1. UVOD:

Združenje vojnih invalidov 91 (Združenje 91) je bilo ustanovljeno leta 2007 in je registrirano pri UE Kranj. Na podlagi odločbe MDDSZ smo pridobili status invalidske organizacije, ki deluje na državni ravni. Svojega predstavnika imamo v Svetu za invalide Republike Slovenije in v Svetu Fundacije za financiranje humanitarnih in invalidskih organizacij. Združenje 91 ima svoj Temeljni akt v katerem so opredeljene vse naloge in način dela, vodi ga predsednik, pomembne sklepe pa sprejema pet članski Upravni odbor. V Združenju 91 nimamo zaposlenih oseb, saj vsi delamo prostovoljno.

Sedež Združenja 91 je v Kranju, Luznarjeva ulica 3 a, kjer je bilo tudi ustanovljeno, vendar imamo na tem naslovu le svoj poštni predal. Trenutno nimamo svojih prostorov za delovanje, zato tehnično administrativne posle opravlja tajnik na svojem domu. Združenje 91 združuje skupaj 161 upravičencev po Zakonu o vojnih invalidih iz celotnega območja Republike Slovenije, od tega:

Vojaški vojni invalidi	Civilni invalidi vojn	Družinski upravičenci, svojci padlih
98	3	61

Svoje člane in zainteresirano javnost informiramo preko spletne strani www.zdruzenje91.si in elektronskega naslova info@zdruzenje91.si, ter preko internega Biltena 91.

2. NAMENI IN CILJI DELOVANJA

Namen Združenja 91 je, da v skladu z možnostmi, članom pomagamo na vseh področjih življenja, kjer nastajajo težave in jih preko rednih institucij države sami ne morejo reševati v zadostni meri. Dejstvo, da je del vojnih invalidov in družinskih upravičencev praviloma včlanjenih tudi v Društva vojnih invalidov na lokalni ravni, v ničemer ne spremeni potrebe po obravnavi specifičnih vprašanj, ki zadevajo predvsem populacijo iz agresije na Slovenijo leta 91.

Cilji, ki jih želimo doseči v letu 2014 so naslednji:

- sprejeti Pravilnik o merilih za izvajanje posebnih socialnih programov,
- pridobiti podatke o upravičencih in jim omogočiti vključitev v Združenje 91,
- pomagati socialno ogroženim vojnim invalidom in družinskim članom,
- izdati interni Bilten 91 in ga poslati vsem članom in upravičencem,
- udeležiti se srečanj, sprejemov, komemoracij in proslav na katere bomo vabljeni,
- organizirati tradicionalno srečanje vseh žrtev agresije 91,
- sodelovati s sorodnimi invalidskimi in veteranskimi organizacijami.

3. POSEBNI SOCILANI PROGRAMI

a) Pomoč vojnim invalidom 91 v socialni ali psihični stiski in ohranjanje socialnih stikov

Socialno ogroženim vojnim invalidom, predvsem pa brezposelnim članom, bomo na podlagi njihovih vlog, poskušali pomagati z nasveti, razgovori s strokovno socialno delavko, ali jim sofinancirali določene dobrine, ki jim pomenijo eksistenčno preživetje v nastali situaciji. S tem programom bomo tudi sofinancirali stroške tehničnih pripomočkov za vojne invalide in določene zdravstvene terapije, ki lajšajo posledice invalidnosti in bogatijo življenje

Integracija vojnih invalidov v kulturno in družabno življenje je pomemben dejavnik pri ohranjanju socialnih stikov, zlasti pri težjih invalidih in članih, ki živijo sami. Zato bomo organizirali prevoze na razna srečanja, proslave in sprejeme, ki jih prirejajo državne institucije ali sorodne invalidske in veteranske organizacije. Še posebej bomo dali poudarek na udeležbo na prireditvah, ki so vezane na osamosvojitvene procese iz leta 91.

Tudi letos bomo organizirali tradicionalno srečanje vseh naših članov, kjer bomo priredili kulturni program in jih seznanili z aktivnostmi v združenju. Srečanje je zelo pomembno za ohranjanje socialnih stikov, da se člani med seboj bolje spoznajo in navezujejo prijateljske vezi.

Pri izvajanju posebnih socialnih programov nam pri strokovnih vprašanjih pomaga dipl. soc. delavko, Helena Govekar, višja svetovalka iz Tržiča.

Konkretne aktivnosti v letu 2014 so razvidne iz priloženega Koledarja dogodkov in aktivnosti.

a) Individualna rekreacija in Športne igre vojnih invalidov 91

Rekreacija je pomembna aktivnost posameznika pri premagovanju ovir in utrjevanju psihičnega stanja vojnih invalidov, saj krepi zdravje in vzdržuje ustrezno kondicijo, kar blagodejno vpliva na počutje in zdravje. S tem programom bomo zainteresiranim članom omogočili razne vrste rekreacije, predvsem na individualni ravni v različnih športih, ki so prilagojene njihovim zmožnostim in z udeležbo na športnih igrah Združenja 91. Posameznikom bomo sofinancirali organizirano plavanje z vodno telovadbo v bazenih, ki so blizu njihovih bivališč. Organizirali bomo planinske pohode, kolesarjenje, pohodništvo in druge lažje oblike rekreacije, ki vsebujejo tudi elemente druženja.

b) posebna informativna dejavnost vojnih invalidov 91

Vojni invalidi 91 živijo posamezno razkropljeni na celotnem območju države, zato izvajamo program informiranja in sicer tako, da vsako leto izdamo interni BILTEN 91, v katerem članom posredujemo vse potrebne informacije o delu združenja, možnostih članov, koledarju aktivnosti preko leta, potrebne obrazce za vloge in drugo gradivo. Prav tako urejamo svojo spletno stran www.zdruzenje91.si, preko katere posredujemo članom in širši zainteresirani javnosti vse potrebne aktualne informacije. Istočasno uporabljamo elektronske naslove za komunikacijo med vodstvom Združenja 91.

Za občasno komunikacijo s člani Upravnega odbora Združenja 91 uporabljamo tudi video konferenco, saj člani živijo na celotnem območju države, na ta način pa zmanjšamo stroške prevozov.

4. DELOVANJE ZDRUŽENJA 91:

V letu 2014 bomo izvajali predvsem naslednje naloge:

- administrativno in knjigovodsko poslovanje, priprava gradiv, sprejem in oddaja pošte, bančno poslovanje, tiskanje,
- finančno računovodsko poslovanje na nivoju Združenja 91 in 1 x letno preko računovodskega servisa - oddaja poročila na Ajpes,
- delovanje organov Združenja 91: 1 x Zbor članov, 3 x seja upravnega odbora, dopisne seje,
- sodelovanje zunanje dipl. socialne delavke – višje svetovalke Helene Govekar po potrebi in dogovoru,
- sodelovanje predstavnikov Združenja 91 v drugih organih in institucijah na državnem in lokalnem nivoju.

Združenje 91 je za leto 2014 planiralo nakup prenosnega računalnika s pomočjo katerih bo lahko z uporabo video konference komuniciralo med člani Upravnega odbora in en tiskalnik za delo tajnika.

6. FINANČNI NAČRT ZA 2014

Združenje 91 se financira iz naslednjih virov:

- Fundacija FIHO,
- Javni razpisi občin,
- Članarine, donacije in lastna sredstva.

PREDVIDENI VIRI PRIHODKOV V 2014	PRIHODKI
Fundacija FIHO - programi	12.302,06
Fundacija FIHO - delovanje	3.047,22
Fundacija FIHO - naložbe	700,00
SKUPAJ FIHO	16.049,28
Občine (predviden plan)	1.000,00
Članarina, donacije...	400,00
Lastna dejavnost – prenos iz 2013	1.998,28
SKUPAJ:	19.447,56

PREDVIDENA PORABA SREDSTEV V 2014	ODHODKI
PSP PROGRAMI: Socialna pomoč	5.500,00
Integracija VI	3.600,00
Rekreacija	2.600,00
Informiranje, Bilten 91, spletna stran	1.100,00
PSP PROGRAMI skupaj:	12.800,00
DELOVANJE: operativni odhodki	1.700,00
osebni prejemki, nagrade	600,00
delovanje organov, Zbor članov	1.650,00
DELOVANJE skupaj:	3.950,00
NALOŽBE: računalnik	700,00
SKUPAJ:	17.450,00
RAZLIKA – PRENOS V 2015:	1.997,56

Razmerje porabe sredstev: za posebne socialne programe: 73,35 %, za delovanje: 22,64 %, za naložbe: 4,01 %.

7. ZAKLJUČEK

V letu 2014 bo delovanje Združenja 91 na vseh področjih dela bolj intenzivno, saj smo pridobili iz Fundacije FIHO za 35 % več sredstev kot v lanskem letu. Nekaj sredstev bomo poskušali dobiti iz javnih razpisov občin. Tako bomo v tem letu lahko izvajali posebne socialne programe s katerimi bomo pomagali našim članom, predvsem tistim, ki so bolj socialno ogroženi.

Program je bil obravnavan na seji UO in NO dne 14.2.2014 in na Zboru članov Združenja 91, objavljen pa je bil tudi v internem glasilu BILTEN 91.

V Kranju, 20.1.2014

Predsednik Združenja 91
Franc Širovnik

Vse zainteresirane člane združenja, kakor tudi vse ostale upravičence, pozivamo, da se aktivno vključijo v izvajanje naših programov, saj je naš osnovni namen druženje, izmenjava mnenj in vse kar lahko pozitivno vpliva na naše zadržaje in dobro počutje. Enostavno nas pokličite ali nam pišite, mi vam bomo posredovali vse potrebne informacije.

Vse člane naprošamo, da nam na naš elektronski naslov posredujejo svoje kontaktne podatke, predvsem e-naslov, preko katerega bomo lažje kontaktirali in vas obveščali o posameznih aktivnostih. Združenje 91 je dobilo določena finančna sredstva za izvajanje navedenih programov, zato pri udeležbi in koriščenju programov ne boste imeli stroškov.

RAZSTAVA V SPOMIN NA BURNE MAJSKE DNI, LETA 1991 V MARIBORU.

23. decembra 1990 je bil razpisan plebiscit o samostojnosti Slovenije. Udeležilo se ga je 88,5 % vseh volilnih upravičencev. Rezultati plebiscita so bili objavljeni 26. decembra. Za samostojno in neodvisno Slovenijo se je opredelilo 95% volivcev.

Na podlagi plebiscitarne odločitve je vodstvo Slovenije sledilo izpričani volji ljudstva in sprejelo politično odločitev, da se slovenski fantje ne bodo več rekrutirali v Jugoslovansko ljudsko armado. Slovenski mladeniči so se začeli usposablјati v vojski Slovenije – Teritorialni obrambi. To je bil začetek razpadanja vojske skupne države.

15. maja 1991 se je v učnih centrih TO v Pekrah in na Igu pri Ljubljani začelo usposablјanje prve generacije slovenskih vojakov.

Z načinom vzpostavlјanja lastne državnosti v Sloveniji zvezna oblast v Beogradu ni soglašala. Z nasilnimi dejanji je želela ustaviti procese demokratizacije družbe in razpada skupne države Jugoslavije. Za začetek je bil izbran Maribor, učni center v Pekrah, 23. maja zjutraj.

23. maj 1991, dan, ko se je prvič poskusilo zaustaviti osamosvojitev Slovenije

Oklepna vozila JLA so po 12. uri obkolila učni center TO v Pekrah. foto Majda Štruc

Vodstvo 710. učnega centra TO (A. Kocbek, D. Krošl) ni sprejelo zahtev podpolkovnika JLA R. Kataline po predaji oficirja TO, foto Danilo Škofic

Mariborčani so se ob dogodkih v Pekrah samoiniciativno začeli zbirati in blokirali izhode iz vojašnic – foto Igor Napast, Večer

Mariborčani so se množično zbirali pod Učnim centrom TO v Pekrah, da bi preprečili prihod novih enot JLA. foto Boris Vogrinec, Večer

Vojaško kolono JLA so Mariborčani z živim zidom ustavili pod klancem na Bezjakovi ulici.
foto Bogomir Čerin

Vojaška kolona JLA pred živim zidom ogorčenih Mariborčanov v Pekrah.
foto Bogomir Čerin

V noči s 23. na 24. maj so med republiškimi in občinskimi na eni strani in vojaškimi oblastmi na drugi strani potekala intenzivna pogajanja o tem kako rešiti zapleteno situacijo. Med nočnimi pogajanjmi je v prostore občine vdrla enota specialcev JLA in zajela dva častnika TO; podpolkovnika Vladimira Miloševića in stotnika Milka Ozmeča ter ju zaprla v Vojašnici vojvode Mišiča ob Ljubljanski ulici v Mariboru.

Po neuspešno zaključenih nočnih pogajanjih in ugrabitvi V. Miloševića in M. Ozmeča – B. Sovič, M. Bogataj, županja M. Tovornik in M. Fekonja.
foto Smiljan Pušenjak

Razburjene Mariborčane je pred Vojašnico vojvode Mišiča miril podpredsednik Skupščine občine Maribor B. Sovič
foto Igor Napast, Večer

Josef Šimčik (23. 4. 1938 – 24. 5. 1991)

je prva žrtev osamosvojitvenih dogodkov v Sloveniji leta 1991

Josefu Šimčiku sta Mestna občina Maribor in Občina Miklavž na Dravskem polju vgradili spominski obeležji. V Mariboru je vgrajena na fasadi bivše vojašnice ob Ljubljanski ulici - sedanjih prostorih Karitasa, v Miklavžu na Dravskem polju pa na fasadi Kulturnega doma

Posnetek z ene od slovesnosti ob spominski plošči padlim v času osamosvajanja maja in junija leta 1991, vgrajeni na vojašnici ob Ljubljanski ulici.

Po celodnevni pogajanjih sta bila v popoldanskih urah oba pripadnika TO izpuščena. Vendar napetosti še zdaleč ni bilo konec. Okrog vojašnice so prebivalci Maribora strnili tesen obroč. In padla je prva žrtev slovenskega osamosvajanja.

Tiskovna konferenca po izpustitvi zajetih pogajalcev TO - V. Miloševića in M. Ozmeca. Na sliki sta tudi B. Sovič in J. Kacin. foto Danilo Škofic, Večer

Na izvozu iz vojašnice ob Ljubljanski ulici so Mariborčani vojaški oklepnik poskušali zadržati s svojimi telesi. Foto Arhiv družine Šimčik

Nekaj minut pred devetnajsto uro je pod kolesi oklepnika obležal mrtev Josef Šimčik.

Časopisni izrezki iz Večera

Razstavo o burnih dogodkih začetka osamosvajanja Slovenije V maju 1991 v Mariboru, o neuklonljivosti duha in poguma Mariborčanov in kratki predstavitvi prve žrtve, so v soglasju z organizatorji spominskih dni – Mestne občine Maribor pripravili člani Združenja vojnih invalidov 91.

Avtor: Drago Koprčina

Po žalostnem dogodku so občani množično prižigali sveče

Pripadnik slovenske policije na mestu tragičnega dogodka.

Josef Šimčik 1938 - 1991

RAZNA OBVESTILA...

LETNI ZBOR ČLANOV ZDRUŽENJA 91:

Redni letni Zbor članov Združenja 91 bo tokrat v soboto 15. marca 2014 v Laškem. Želimo, da bi se zbora udeležilo čim več članov, zato vas prosimo, da nam sporočite kdo se bo zbora članov udeležil, da bomo lahko planirali vse potrebno in vam poslali gradivo. Del gradiva je objavljen že v tem biltenu (poročilo in program). Pokličite nas lahko na tel. št.: 040 13 18 91, še bolj enostavna oblika obveščanja pa je uporaba elektronske pošte: info@zdruzenje91.si. O točnem datumu in programu bomo vse člane še enkrat pisno obvestili.

NADOMESTNE VOLITVE V ORGANE ZDRUŽENJA 91:

Na Zboru članov bomo izvolili tudi novega člana Upravnega odbora in novega člana Nadzornega odbora. Zato pozivamo vse naše člane in članice, da nam sporočijo, če kdo želi prevzeti katero od teh funkcij. Novi član UO bo naloge prevzel do konca rednega mandata t.j. do 2015, lahko pa tudi naslednji mandat, ko bodo nove volitve. Če se odločite za svojo kandidaturo nam to čim prej sporočite. V združenju razmišljamo, da bi bilo prav, da bi bila članica Upravnega odbora s statusom družinskega člana po padlem ali umrlem vojnem invalidu. Tako bi neformalno zastopala interese svojcev.

SODELOVANJE NAŠIH PREDSTAVNIKOV V DRUGIH ORGANIZACIJAH:

V Združenju 91 smo aktivni tudi na drugih področjih, ki so pomembna za nas. Naš podpredsednik Drago Koprčina je redni član **Sveta FIHO**, kjer pripravljajo merila za uporabo sredstev za invalidske in humanitarne organizacije. Konec leta 2013 je bil Drago Koprčina na naš predlog imenovan v **Svet vlade RS za invalide** s pet letnim mandatom. Svet vlade RS za invalide je strokovno in posvetovalno telo Vlade RS, ki opravlja strokovne naloge za predsednika vlade in Vlado RS ter jima nudi strokovno pomoč pri odločanju o zadevah s področja varstva invalidov. Prav tako je naš predstavnik navzoč na vseh sejah **Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide**, kjer se odloča o vseh spremembah zakonodaje in lahko tako neposredno prispevamo k pozitivnim odločitvam. Večkrat letno smo povabljeni tudi na seje **Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide** pri Državnem zboru RS, tudi tukaj neposredno sodelujemo pri sprejemanju ali spreminjanju zakonodaje iz našega področja. Da lahko preko naših predstavnikov aktivno sodelujemo na vseh navedenih institucijah, je nedvomno rezultat našega dobrega in pozitivnega dela na državnem nivoju.

PRAVNA POMOČ S PODROČJA SOCIALE IN ZDRAVSTVA:

Pogosto lahko zaidemo v težave, kjer bi potrebovali strokovni nasvet, kako rešiti dileme, pričakovanja ali pravice s področja sociale ali zdravstva. Za nasvet se lahko obrnete tudi na brezplačno pravno pomoč, ki ga nudijo na Pravni fakulteti v Mariboru. Skupina študentov in diplomantov deluje pod naslovom **EnakoPRAV(n)O**. Za pomoč se lahko obrnete neposredno na njih preko spletnega naslova: www.pf.um.si/enakopravno, kjer jim lahko napišete vaše vprašanje.

DOSTOP DO URADNEGA LISTA RS:

Zakoni in drugi predpisi se sprejemajo in spreminjajo skoraj da dnevno, zato je težko slediti temu, za življenje pomembnemu področju. V kolikor kdo potrebuje določene predpise ali zakone se lahko obrne na tajnika našega združenja, ki ima polni dostop do spletnega uradnega lista in vam bomo pripravili izpis želenega predpisa, ter vam ga poslali na vaš elektronski naslov. Dokument vam bomo poslali v *pdf formatu.

ZDRUŽENJE VOJNIH INVALIDOV 91

Luznarjeva 3a, 4000 Kranj, tel.: 040 131 891,
<http://www.zdruzenje91.si>, e-naslov :info@zdruzenje91.si

PRISTOPNA IZJAVA

Priimek in ime: _____ rojen: _____

Stanujoč: _____ občina: _____

Kontaktne podatki: tel.: _____ fax: _____

Elektronski naslov: _____

Status: 1. zaposlen 2. brezposeln 3. upokojen 4. ostalo
(ustrezno obkroži)

PROSTOVOLJNO PRISTOPAM V ČLANSTVO V ZDRUŽENJE VOJNIH INVALIDOV 91

Moj status:

(obkroži številko in vpiši podatke)

1. vojaški vojni invalid 1991, stopnja invalidnosti: _____ % (odločba)
2. družinski invalidski upravičenec po padlem ali umrlem VVI 91

(vpiši sorodstveno povezavo po padlem – umrlem, partner, starši, otroci...)

3. pridruženi član društva - pomoč invalidom in delo v društvu, član veteranskih organizacij ali drugo: _____
(navedite naziv organizacije veteranov, če ste njihov član)

S pristopom v **Zdrúženje vojnih invalidov 1991** se zavezujem, da bom spoštoval temeljni akt Zdrúženja 91 in druga pravila, sklepe organov Zdrúženja, ter po svojih močeh sodeloval pri krepitvi dobrih medsebojnih odnosov med člani in redno poravnal letno članarino, ki jo določi UO društva. S podpisom soglašam, da Zdrúženje 91 lahko uporablja moje osebne podatke izključno za interno evidenco.

Kraj: _____

Datum: _____

Lastnoročni podpis:

_____

KOLEDAR POMEMBNIH DOGODKOV V LETU 2014

ŠT	DOGODEK - AKTIVNOST	LOKACIJA	DATUM
1.	10. seja UO Združenja 91	Ptuj	19.02.14
2.	Zbor članov Združenja 91	Laško	15.03.14
3.	Dan upora proti okupatorju	Več lokacij	27.04.14
4.	Dan samostojnosti in enotnosti	Več lokacij	25.06.14
5.	Proslava ob dnevu državnosti	Več lokacij	25.06.14
6.	Proslava na letališču Brnik	Brnik	26.06.14
7.	Proslava na MP Karavanke	Jesenice	27.06.14
8.	Planinski pohod Planina Prevala	Tržič	Junij 14
9.	Veteranski pohod na Triglav	Pokljuka	4.in 5.7.14
10.	Dan miru 21. september	Cerje	21.09.14
11.	Športni dan Združenja 91	Še ni znano	avgust
12.	Srečanje članov Združenja 91	Celje, Laško	september
13.	Odhod zadnjega vojaka JLA iz SLO	Še neznano	26.10.14
14.	Dan spomina na mrtve	Žale Ljubljana	30.10.14
15.	11. seja UO Združenja 91	Še ni znano	oktober
16.	Svetovni dan invalidov	Ljubljana	03.12.14
17.	Dan državnosti - sprejemi	Ljubljana	20.12.14

Vse dodatne informacije glede dogodkov in aktivnosti lahko dobite na telefonski številki 040 13 18 91 ali na e-naslov info@zdruzenje91.si, koledar aktivnosti pa bo sproti ažuriran na naši spletni strani www.zdruzenje91.si.

Člani združenja se bodo spontano udeležili raznih svečanosti in proslav v svojem lokalnem okolju. Na večjih prireditvah državnega nivoja, pa se bodo srečanja udeležili predstavniki združenja. Zaželeno je, da se udeležimo pomembnih svečanosti, v čim večjem številu. Prav tako je pomembno, da o udeležbi posameznikov na lokalnih ali državnih srečanjih, obvestite naše združene na naš e-naslov: info@zdruzenje91.si.

Sprejem ranjenih in svojcev padlih policistov na Brdu pri Kranju

Foto arhiv MNZ RS

Urednik **Biltena 91**: Jože Romšak
Fotografije: Jože Romšak, Boris Fras
Tisk: **Tiskarna UZAR Tržič** ?
Naklada: 170 izvodov
Bilten 91 je brezplačen
Naslov: Združenje vojnih invalidov 91,
Luznarjeva 3a, 4000 Kranj
Telefon gsm: 040 13 18 91
Internetna stran. www.zdruzenje91.si
Elektronski naslov: info@zdruzenje91.si

V Kranju so Vojašnico poimenovali po padlemu pripadniku TO Petru Petriču, pred kratkim pa so po njem poimenovali tudi Športno dvorano, ki je namenjena tudi širši javnosti.

Finančna sredstva za naše programe in delovanje so nam prispevali:

- ❖ FIHO - Fundacija za financiranje Invalidskih in humanitarnih organizacij Slovenije,
- ❖ MESTNA OBČINA MARIBOR – javni razpis socialni programi,
- ❖ OBČINA hoče Slivnica - donacija,
- ❖ OBČINA Starše – donacija.

Vsem navedenim se za pomoč iskreno zahvaljujemo in se priporočamo tudi v bodoče.